

Krůma u rytířské přílbice hodila se mu právě k tomu, že mohl si tam sjednatí křivých svědků, co jich potřeboval, — na to byl také upozorněn tím písařem, kterýž znal všechny Varšavské krůmy a hampejsy a věděl, jaký lid se v nich schází.

Narazin právě na písaře čekal, jenž měl mu přinést zprávu o tom, co se zatím dělo v Bohumilově vězení a dle toho chtěli raditi se o další kroky.

Konečně přišel hrbatý trpaslík a přisedl k Narazinovi a sice tak, že byl k ostatní společnosti zády obrácen, neboť nebyl jist, zdali v té krůmě nikdo není, kdož by byl jej dříve v soudní sni po boku soudce viděl.

To by mu bylo zvláště proto nemilým bývalo, ježto on s vězni nikdy dobře nezacházel a nebyl proto nikdy jist, že se některý z nich na něm nebude mstít.

Narazin upřel na písaře zvědavý pohled a tento pravil utlumeným hlasem, jevě na sobě velkou rozhorlenost:

“Naše věc se nedaří: Bohumil nechtěl o útěku ani slyšet a bezpečí se na své svědky. Já vůbec myslím, že se mu nebude moci ta vražda na Fleurym dokázati, poněvadž má na své straně šlechtice, kteří mu chtějí býti za svědky a takoví svědci mají u soudu vždy větší víru, než my sprostší lidé. Kdo by se byl nadál, že se to tak obrátí! Vůbec se zdá, jakoby nebesa tomu hraběti zvláštní ochrany poskytovala. Co tedy budeme dělat?” tázal se šeptem, tiskna si dlaně na nízké čelo. “Z pokoje Fleurymho byly, jak pravíte, jisté spisy ukradeny a ty spisy byly pryč ve skřínce z ebenového dřeva.”

Narazin k tomu přisvědčil a písař mluvil dále:

“Kdybychom měli aspoň ty spisy anebo tu skřínku, — pak bychom to již mohli dokázat, že spáchal sám hrabě Kaminski tu krádež.”

Narazin zavrtěl hlavou a pravil:

“To mne vskutku netěší, co jste mi oznámil. Ty spisy nesmí nikdy přijíti soudu do rukou a ta skřínka také musí zůstati ztracena!”

“A nemáte zcela žádné tušení, pane Narazine, kdo asi ty věci ukradl?”

“Já to sice vím skoro s jistotou,” odpověděl Narazin, maje na mysli Španěla Pedra; “ale—”

“Já rozumím,” pravil prohnaný trpaslík, — “toho zloděje musíme šetřit k vůli těm spisům. Ať si ty spisy nechá, a ať nám dá aspoň tu skřínku, když mu za ní dobře zaplatíme. Pak můžeme u soudu udáti, že jsme ji našli v pokoji u hraběte — na zámku “Svobodě”. To by nám již postačovalo a pak měli bychom proti němu skvělý důkaz.” Písař se nyní nahnul k Narazinovu uchu a pravil tomuto šeptem:

“Zaopatřte mi nějaký list, pane Narazine, kterýž je psán rukou hraběte Bohumila a dáte-li mi již napřed 1000 rublů, mohu vám prokázat důležitou službu.”

Jejich rozmluva byla nyní přerušena hlasitým výskáním u stolu, kde sedel Aleš, neboť se tam popíjelo na zdraví.

“Na zdar bratře!” zvolal Aleš, připíjeje člověku, jenž se zdál ve společnosti novým hostem, což prozrazovalo jeho chování a jeho oblek, neboť měl na sobě panskou livrlej a my v něm poznáme onoho lokaje, kterýž byl hraběte Rosinského do domu žida Šmula pustil a kterýž byl svou zradou svého pána o život připravil.

Tento lokaj se nyní zdvihl a děkoval Alešovi za jeho připítek.

“Já myslil, že již tě vícekrát nespátřím, kamaráde,” pravil lokaj, “a mám z toho velkou radost, že jsem se s tebou zase shledal. Na zdraví!”

Pak vyprázdnil svou sklenici.

“Mně se nyní dobře vede,” pravil Aleš, “já jsem svobodný pán.”

“Ale ty jsi pořád ještě tím starým sluhou! — Proč již nezahodíš tu otrockou livrlej a nechopíš se něčeho jiného?”

Lokaj hraběnky Katinky Rosinské, kterýž byl s Alešem náhodou na ulici se sešel, a k němu se přidružil, pokrčil ramenoma a odpověděl:

“Já nemám žádnou příležitost něčeho se domoci.”

“Tot je k smíchu!” zvolal Aleš. “Být v takovém domě a nemít příležitost něco či tam vzít. Já být na tvém místě, učinil bych tam již dávno důkladnou prohlídku všech věcí od zlata a od stříbra a byl bych si z toho vybral, co by se mi líbilo. To je právě důkazem, že ve službě člověk zblbní, a že docela zapomene pamatovat také na sebe, Kdybych byl na tvém místě, měl bych již hezkou sumičku dukátů nastřádaných a byl bych si již pojistil svou budoucnost, bych nemusel na svá stará kolena žebrot. Odpusť, bratříčku, že ti to musím tak bez obalu říci, — ale ty jsi velký hlupák!”

“Jen si to nemysli,” odpověděl lokaj, jsa již trochu podnápilý však já jsem na sebe nezapomněl a mám již hezké peníze pohromadě.” Ale zde záleží na tom, jak jsi je nastřádal, doložil Aleš. “Kdo si nedopřeje se najíst a napít, by něco uhospodařil, je blázen a já považuju jen takového člověka za chytrého, kdo umí užívat života.”

“Však já to také dovedu”, namítal lokaj. “To mi nesmí nikdo vytkat, že jsem skrbílkem nebo hlupákem!”

“Dokaž mi to, a já pak budu o tobě jinak souditi,” usmál se Aleš.

“Tedy poslyšte,” pravil lokaj, maje jazyk již trochu neohobný. “Když byl hrabě Rosinský ještě živ, chtěla mít hraběnka také jednou zamilované dobrodružství. V našem paláci se to nedalo provést a proto byl najat v předměstí dům, a hraběnka se tam v tu dobu zdržovala, když očekávala svého kavalíra. Já postaven u dveří na stráž a neměl jsem do vnitř žádného pustit, než toho kavalíra. Ale přišel tam žid Šmul a nabídl mi 50 rublů, když tam pustím mimo toho kavalíra také hraběte Rosinského. Já to nabídnutí přijal —”

“Na tvém místě žádal bych mnohem více!” zvolal Aleš; “to byla by špatná odměna; za takovou zradu si měl dostat aspoň třikrát tolik.”

“Počkej a nech mne domluvit,” pravil lokaj. “Hrabě Rosinský sam přišel a ten cizí kavalír také, — a hned jak se spolu setkali, strhla te mezi nimi prudká hádka a když jsem byl za chvíli ještě s jedním sloužícím do pokoje zavolán, ležel hrabě Rosinský na zemi a zápasil se smrtí, — a hraběnka byla bez sebe. Ten cizí kavalír stál u mého pána, drže v ruce zkrvácený kord, a můj pán nám ještě řekl: “He, — to je můj vrah!”

Narazin sebou prudce trhl a chtěl rychle vstáti, ale hrbatý písař jej zadržel a pravil:

“Zůstaňte sedět pane Narazine, a buďte tichý, byste to nepokazil. Dříve musíme všechno dobře vyslechnouti!”

“Náš pán nám naznačil toho člověka co svého vraha a za chvíli na to skončil. Ten mladý kavalír který ho probodl, jmenuje se hrabě Kaminski a nyní sedí ve věži. Tenkrát tam odtud utekl, než jsme se vzpamatovali, a Nikola Santorin a hraběnka nám pak řekli, že to není pravda co nám hrabě udával a že ho Kaminski usmrtil v poetivém souboji. Poručili nám však, bychom o tom mlčeli a dali nám za to peníze. Mne to přivedlo na zvláštní myšlenku—”

“Toho lokaje můžeme použít za svědka,” šeptal hrbatý písař, — “ano, můžeme míti třeba i dva svědky, proti nimž se nedá nic namítni, když nebudeme šetřit peněz. Já jsem jist, že se nám ten lokaj s radostí k tomu propůjčí, když mu za to dáme skvělou odměnu. A proč by to také neudělal? Naše ruble jsou zrovna tak dobré, jako ty, které dostal od své hraběnky.”

“Již jsem tedy našel člověka, jakého potřebuju!” zvolal Narazin, — “a Kaminski je ztracen!”

“To já také myslím,” doložil písař. “Ale musíme být při tom opatrní. Mně nesmí ten lokaj ani spatřit a vás, pane Narazine, nesmí také viděti. Jak to tedy provedeme?”

“Nyní počali oba tito zlosynové šeptem spolu se raditi, pohlížejíce s napnutou pozorností na lokaje, který počal zase mluvit:

“Vůbec se mi zdá, že naše paní hraběnka jest vší viny piosta, neboť pohlížela na toho Kaminského tak zamilovaně, že mi jí bylo až líto, když jsem viděl, že si toho on ani nevšímá.”

“Bezpochyby se jen přetvařoval,” podotkl Aleš.

“Ne, to nebyla u něho žádná přetvářka,” namítal lokaj. “Já mám dobré oko a nuž kamarád také. O tom jsme již dávno přesvědčeni, že musel hrabě Rosinski zemřít!”

Písař tůkl Narazina loktem a oba pak poslouchali s napnutou pozorností dále.

“Ano, on zemřít musel,” mluvil lokaj dále. “Byl to divný a prehlivý člověk — ten pan hrabě! Já se musím až dosud otrástit hrůzou, když si vzpomenu, jak strašně jeho obličej vypadal. Ještě v poslední chvíli svíjel se v divokém vzteku a v tom vzteku také skončil. Proto také nemá v hrobě pokoje.”

“Hahaha!” zvolal Aleš. “Takovým báhorkám, jakoby se zjevovavali duchové a strašidla, nevěří již ani malé děti, — tím méně dospělí mužové. Jakmile duše z těla vyjde a člověk přestane žít, je po všem. Kněz udělá nad mrtvým tělem kříž a to se pak ve hrobě promění v zem.”

“Ty rouhači!” zvolal jeden z přítomných hostů a vyzval lokaje, aby ve svém vypravování pokračoval.

Lokaj nedal se dvakrát pobízet a mluvil dále:

“Jak jsem již řekl: hrabě Rosinski nemá v hrobě pokoje a vychází o půlnoci z hrobky a chodí v našem paláci po chodbách. Onehdy vyrazil jednomu sloužícím svícen z ruky a druhého hodil s takovou prudkostí na stranu, že ho posud všechna žebra bolí.”

“Tot je mi nějaký podivný duch!” zvolal Aleš. “Co říkáte, pánové, abychom si tak na něj v těch chodbách počíhali a přesvědčili se, zdali je tak silný. Nás je přece šest a takového značného počtu odhodlaných mužů bude se ten duch zajisté báti a my při tom budeme mít příležitost, v tom paláci se trochu poohlédnouti.”

“Já tam dnes ani nepůjdu!” zvolal lokaj.

“My tě k tomu nepotřebujeme a dostaneme se tam také bez tebe,” pravil Aleš a počal se svými soudruhy po tichu rozmlouvati.